

INFORME JURÍDIC EN RELACIÓ AMB EL PROCEDIMENT DE LICITACIÓ PER A LA CONTRACTACIÓ DELS SERVEIS DE CONTROL DE QUALITAT DE LES OBRES DE REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DE L'ANTIGA BÒBILA DE LA TEIXONERA PER ACOLLIR UN NOU LOCAL D'ENTITATS I ARRANJAMENT DE LES ESCALES EXTERIORS DE LA BÒBILA AL BARRI DE LA TEIXONERA DEL DISTRICTE D'HORTAGUINARDÓ A BARCELONA AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE.- NÚMERO D'EXPEDIENT 607.2024.053

I. ANTECEDENTS DE FET

Primer.- En data 26 de novembre de 2024, Barcelona d'Infraestructures Municipals, S.A. (BIMSA, en endavant) va convocar el procediment obert simplificat per a l'adjudicació del contracte de "SERVEIS DE CONTROL DE QUALITAT DE LES OBRES DE REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DE L'ANTIGA BÒBILA DE LA TEIXONERA PER ACOLLIR UN NOU LOCAL D'ENTITATS I ARRANJAMENT DE LES ESCALES EXTERIORS DE LA BÒBILA AL BARRI DE LA TEIXONERA DEL DISTRICTE D'HORTAGUINARDÓ A BARCELONA AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE.- NÚMERO D'EXPEDIENT 607.2024.053", publicant-se l'oportuna convocatòria al Perfil del Contractant de BIMSA, establint-se com a data límit per a la presentació de les ofertes el 16 de desembre de 2024, fins les 13:00:00 hores.

Segon.- En data 30 de desembre de 2024, havent transcorregut el termini de presentació d'ofertes, es constitueix la Mesa de Contractació per a l'obertura de la documentació general continguda al Sobre digital A, i per la qual s'acorda, una vegada examinada la documentació administrativa presentada pels licitadors, procedir a requerir als licitadors quina documentació del Sobre A presenta alguna deficiència o, en el seu cas, hi manca la presentació de documentació exigida al Plec de Clàusules Administratives Particulars (PCAP, a partir d'ara), la corresponent esmena.

En conseqüència, havent les empreses requerides esmenat la corresponent documentació, la Mesa de Contractació es reuneix en data 8 de gener de 2025 per tal de validar tot l'actuat en relació a la documentació general continguda al Sobre digital A i acorda declarar admeses com a licitadores les següents empreses:

Ordre presentació	Nom / Raó social
1	APPLUS NORCONTROL, S.L.U.
2	TPF GETINSA EUROESTUDIOS, S.L.
3	EPTISA ENGINYERIA I SERVEIS, S.A.U.
4	BAC ENGINEERING CONSULTANCY GROUP, S.L.
5	LABOCAT CALIDAD, S.L.
6	LOSTEC, S.A.
7	GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A.
8	CENTRE D'ESTUDIS DE LA CONSTRUCCIÓ I ANÀLISIS DE MATERIALS, SLU (CECAM)

Tercer.- En data 16 de gener de 2025, la Mesa de Contractació procedeix a la obertura pública de les ofertes avaluables mitjançant fórmules matemàtiques o criteris automàtics.

Posteriorment, durant el procés d'homogeneïtzació, el departament tècnic responsable d'aquesta entitat identifica i posa de manifest que el licitador GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A. oferta per import de 0 euros la partida "01.01.01.07.04.06.01.001 JEV38604". En conseqüència, aquest Departament de Contractació, per mitjà de la Secretària de la Mesa de Contractació del procediment de licitació de referència, en data 6 de març de 2025, emet requeriment d'aclariment per la qual sol·licita a l'esmentada empresa la confirmació que pressuposten per import 0 la partida referenciada.

En resposta a l'esmentat requeriment, GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A. manifesta, mitjançant declaració responsable de data 7 de març de 2025, el següent:

"Que en relació al requeriment rebut, relacionat amb la partida JEV38604 de jornada o fracció d'inspecció durant l'execució de les obres, on figura la partida amb un import 0, notificar que ha sigut un error, no es va queda gravat el preu.

Adjuntem de nou TCQ i documents relacionats."

Juntament amb l'esmentada declaració, GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A. aporta nou TCQ, modificat, així com nou pressupost i últim full, on **queda palès que l'empresa modifica la seva oferta, atès que pressuposta la partida inicialment a 0, per import de 582,40 euros**, modificant per tant la seva oferta global, atès que altera el Pressupost d'Execució Material (PEM), inicialment ofert per 32.016,96 euros, IVA exclòs, i que, ara, passa a un import de 32.599,36 euros, IVA exclòs.

II. FONAMENTS JURÍDICS

BIMSA, conforme a l'article 3.3, lletra d), de la Llei 9/2017, de 8 de novembre de 2018, de Contractes del Sector Públic (LCSP, en endavant), té la condició de Poder Adjudicador no Administració Pública.

En aquest sentit, li és d'aplicació, per tant, al procediment de licitació de referència, la LCSP, la qual té com a principis vertebradors la igualtat de tracte, no-discriminació, transparència, proporcionalitat i integritat. Pel que fa al reglament d'aplicació, cal tenir en consideració el Real Decret 1098/2001, de 12 d'octubre, que aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

Davant la situació de fet plantejada cal abordar dos temes diferenciats que seran objecte d'anàlisi en el present informe.

En primer lloc, si es susceptible d'esmenar-se una oferta avaluable mitjançant criteris automàtics. I en cas afirmatiu, l'abast i límit de l' esmena o de l'aclariment que pot dur a terme un licitador sobre la mateixa.

I en segon lloc, els efectes jurídics que es deriven de la presentació de l'esmena o aclariment, en el cas que la Mesa de Contractació detecti que hi ha una alteració o modificació de l'oferta presentada.

Així, en quant a la primera qüestió, l'article 84 del Reglament preveu específicament en el seu literal:

“Si alguna proposición no guardase concordancia con la documentación examinada y admitida, excediese del presupuesto base de licitación, variara sustancialmente el modelo establecido, o comportase error manifiesto en el importe de la proposición, o existiese reconocimiento por parte del licitador de que adolece de error o inconsistencia que la hagan inviable, será desechada por la mesa, en resolución motivada. Por el contrario, el cambio u omisión de algunas palabras del modelo, con tal que lo uno o la otra no alteren su sentido, no será causa bastante para el rechazo de la proposición.”

En aquest sentit, les Junes de Contractació i els Tribunals administratius de recursos contractuals s'han pronunciat en moltes ocasions en relació amb el que ha de ser o no objecte d'esmena. Es permeten esmenar errors materials, aritmètics, fàcilment esmenables, merament formals i que siguin fàcilment deduïbles de la informació continguda en la proposta (per exemple, manca de firma de l'oferta, presentació de l'oferta amb un format diferent al previst al plec, etc.), **sense poder completar o addicionar elements o aspectes que no estiguessin inclosos en la documentació presentada amb l'oferta.**

Així, la Resolució 164/2011, Recurs núm. 125/2011, de 15 de juny, del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, estableix el següent:

*“La Jurisprudencia ha admitido en ocasiones la subsanación de defectos en la oferta económica pero no debe perderse de vista que esta exige que, en todo caso, tales errores u omisiones sean de carácter puramente formal o material. Ello es lógico, pues **de aceptarse subsanaciones que fueran más allá de errores que afecten a defectos u omisiones de carácter factico o meramente formal, se estaría aceptando implícitamente la posibilidad de que las proposiciones fueran modificadas de modo substancial después de haber sido presentadas. Tal posibilidad es radicalmente contraria a la filosofía más íntima de los procedimientos de adjudicación de contratos públicos, pues rompe frontalmente con los principios de no discriminación, igualdad de trato y transparencia** que recogen de forma expresa los arts. 1 y 123 de la Ley de Contratos del Sector Público”.*

Igualment, la Resolució 245/2011 del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals disposa:

“aunque exista algún caso en que la jurisprudencia ha aceptado subsanar defectos observados en la documentación presentada por los licitadores lo que resulta absolutamente claro es que una vez conocidas las ofertas presentadas por el resto de licitadores y la puntuación otorgada a cada una de ellas, es del todo implanteable que se pueda aceptar modificación alguna en la oferta del licitador”.

En el marc d'aquesta interpretació es va fer el requeriment d'esmena en data 6 de març de 2025, a l'efecte que GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A. confirmés que pressupostaven la partida referenciada per un import de 0 euros, manifestant l'esmentada empresa que es tractava d'un error i que l'import ofert per aquella partida era de 582,40 euros, alterant en conseqüència el PEM inicialment ofert. **L'error comès pel licitador al configurar l'oferta és imputable única i exclusivament a ell**, qui ha de ser diligent al moment de configurar i presentar la seva oferta.

Tal com s'ha exposat, en quant a la segona qüestió, en compliment del principi d'igualtat de tracte entre els licitadors, en cap cas la Mesa de Contractació pot admetre, amb posterioritat a l'obertura dels sobres avaluable mitjançant fórmules matemàtiques o criteris automàtics, una modificació de l'import de l'oferta que constitueix, per tant, una alteració substancial de l'oferta inicialment presentada. En conseqüència, **aquesta situació ha de suposar l'exclusió del licitador que ha alterat la seva oferta amb posterioritat a l'obertura pública mitjançant un aclariment, atès que vulneraria els principis rectors de la contractació pública, com son els d'igualtat i transparència**.

En aquest sentit es pronuncia la Resolució 1239/2024, Recurs núm. 988/2024, de 10 d'octubre, del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, que en el seu literal, en relació amb un cas d'alteració de la oferta econòmica, estableix el següent:

*“En consecuencia, **debe considerarse adecuada la exclusión acordada, habida cuenta que la oferta económica se ha visto alterada, sin que dicha alteración pueda atribuirse a un error aritmético**. [...]. Por ende, procede la desestimación de la presente reclamación en materia de contratación, pues, a la vista de las circunstancias concurrentes, se aprecia una diferencia notable entre la oferta aclarada y la oferta inicial, que no puede admitirse, pues supone una modificación de datos esenciales como es el precio por hora ofertado, lo que supone una modificación de la oferta inicialmente presentada.”*

Així mateix, en relació a la necessitat d'excloure dels procediments de licitació a aquelles empreses que modifiquin o alternin de forma substancial les seves ofertes, el Tribunal Superior de Justícia de la Unió Europea, en Sentència de 10 d'octubre de 2013, Assumpte C-336/2012 ha assenyalat:

“1. En primer lugar, una petición de aclaración de una oferta, que no puede formularse hasta que la entidad adjudicadora haya tomado conocimiento de la totalidad de las ofertas, debe

dirigirse, en principio, de manera equivalente a todos los licitadores que se encuentren en la misma situación.

2. Además, la petición debe referirse a todos los puntos de la oferta que requieran una aclaración.

*3. Por otra parte, **esa petición no puede tener como consecuencia que el licitador afectado presente lo que constituiría en realidad una nueva oferta.***

*4. Por último, y con carácter general, en el ejercicio del margen de apreciación de que dispone en lo que respecta a la facultad de solicitar a los licitadores que aclaren su oferta, **la entidad adjudicadora está obligada a tratar a los licitadores del mismo modo y con lealtad, de manera que, al término del procedimiento de selección de las ofertas y en vista de los resultados de éste, no pueda concluirse que una petición de aclaraciones benefició o perjudicó indebidamente al licitador o licitadores que la recibieron.***

Amb tot, qui subscriu el present informe considera sobradament acreditat que l'error comès per GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A., exclusivament imputable a ell, altera la prestació principal, fet que la fa del tot inviable, suposant una modificació de la oferta presentada, motiu pel qual resulta procedent en dret acordar l'exclusió de l'esmentat licitador del procediment de licitació de referència, en base als motius manifestats en aquest informe.

III. CONCLUSIÓ

Per tot l'exposat, s'informa favorablement a la Mesa de Contractació que l'oferta presentada per GEOTECNIA I CONTROL DE QUALITAT, S.A. ha de ser exclosa del procediment de licitació per a la contractació dels "SERVEIS DE CONTROL DE QUALITAT DE LES OBRES DE REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DE L'ANTIGA BÒBILA DE LA TEIXONERA PER ACOLLIR UN NOU LOCAL D'ENTITATS I ARRANJAMENT DE LES ESCALES EXTERIORS DE LA BÒBILA AL BARRI DE LA TEIXONERA DEL DISTRICTE D'HORTA-GUINARDÓ A BARCELONA AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE.- NÚMERO D'EXPEDIENT 607.2024.053", en base als motius i la fonamentació jurídica que ha estat exposada.

El que s'informa als efectes oportuns.

Barcelona, a data de la signatura electrònica

Laura Gascons Mèlich
Secretària de la Mesa de Contractació i Cap de Contractació